

4.4.2. Navnelovsudvalgets overvejelser

Som nævnt under pkt. 4.1.1.2. har udvalget ikke fundet at kunne støtte en generel ophævelse af kravet om fornavnes kønskorrekthed.

Som anført under pkt. 3.3.2. har udvalget dog foreslået, at det skal være muligt for enhver at tage et kønskorrekt fornavn som mellemnavn.

Udvalget har herudover foreslået en udvidelse af adgangen til at godkende fornavne, der kan tages af begge køn, jf. pkt. 4.1.1.2. En sådan ordning vil i vid udstrækning gøre det muligt for både transvestitter og transseksuelle at tage et kønsneutralt fornavn.

Udvalget har overvejet, om der herudover bør fastsættes særlige regler for transseksuelle.

For transseksuelle kan det efter udvalgets opfattelse være særligt krænkende, at de i det daglige bliver nødt til at afsløre deres transseksualitet som følge af, at danske fornavne er kønsspecifikke, og at der i en lang række dagligdags sammenhænge skal forevises legitimationsbevis med navn.

Som nævnt ovenfor vil de pågældende efter en kønsskifteoperation kunne tage et navn, der svarer til det erhvervede køn. For transseksuelle er spørgsmålet om særregler således i dansk sammenhæng alene relevant for personer, der ønsker at gennemgå, men endnu ikke har gennemgået en kønsskifteoperation, eller som på trods af deres transseksualitet ikke ønsker at gennemgå en sådan operation.

Dette hensyn må efter udvalgets opfattelse afvejes over for de hensyn, som kravet om kønskorrekthed varetager. Det drejer sig navnlig om hensynet til kommunikation og den praktiske håndtering af situationer, hvor viden om en persons køn er af betydning, jf. pkt. 4.1.1.2.

Det bemærkes i den forbindelse, at der på baggrund af erfaringerne med den eksisterende forsøgsordning må antages at være tale om en ganske lille persongruppe. En videreførelse af denne ordning kan derfor ikke antages generelt at bringe danske fornavnes kønspecificitet i fare.

Dertil kommer, at konstatering af den transseksuelles biologiske køn i de tilfælde, hvor dette måtte være af afgørende betydning, vil kunne ske ved kontrol af legitimation, der viser den pågældendes CPR-nummer. Det bemærkes herved, at kun personer, der har gennemgået et fuldstændigt kønsskifte, vil kunne få et nyt CPR-nummer.

Herudover har Civilretsdirektoratet (nu Familiestyrelsen) oplyst, at det er direktoratets opfattelse, at den eksisterende forsøgsordning ikke har givet anledning til praktiske problemer, og at den i vidt omfang imø-

dekommer det eksisterende behov for navneændringer for transseksuelle personer, se betænkningen side 60.

Udvalget har på den baggrund fundet, at der bør gives en udtrykkelig hjemmel i navneloven til at fastsætte regler om transseksuelle personer, således at den eksisterende forsøgsordning kan videreføres.

Udvalget har derimod af lovtekniske grunde ikke fundet, at ordningen bør indskrives i selve loven. Det skyldes, at den generelle opfattelse af transseksuelles forhold i samfundet må anses for at være under stadig udvikling, og at der derfor kan være behov for administrativt at justere reglerne om transseksuelles adgang til at tage et kønskorrekt fornavn i takt med denne udvikling. Udvalget foreslår derfor, at justitsministeren (nu ministeren for familie- og forbrugertilstand) bemyndiges til at fastsætte regler, der for transseksuelle gør undtagelse fra kravet om fornavnes kønskorrekthed.

På opfordring fra foreningen trans-danmark har udvalget overvejet, om den nævnte ordning også bør gælde for transvestitter der på fuld tid eller den overvejende del af tiden går klædt som personer af det modsatte køn, samt om en begrænsning af myndighedernes krav til dokumentation for, at en person opfylder betingelserne for at indgå i forsøgsordningen. Til støtte for det sidste synspunkt har foreningen trans-danmark navnlig anført, at de efter den nuværende forsøgsordning foretagne undersøgelsesskridt må anses for unødvendigt langvarige og bureaukratiske, og at en ansøgning om et kønskorrekt fornavn sker efter "store overvejelser og et dybtfølt ønske".

Udvalget har fundet, at en ordning som den norske, hvor det overlades til den enkelte at afgive en erklæring om, at vedkommende har en "transgender identitet", på den ene side væsentligt vil lette sagsbehandlingen af og sagsbehandlingstiden for disse sager og som følge heraf også ventetiden for dem, der måtte ønske et kønskorrekt fornavn.

Heroverfor står på den anden side efter udvalgets opfattelse hensynet til at sikre, at anvendelsen af kønskorrekte fornavne kun sker i de tilfælde, hvor der er tilstrækkeligt tungtvejende grunde til at fravige kravet om kønskorrekthed. Transvestitter føler sig på grundlag af definitionen af dette begreb anført ovenfor ikke som personer af det modsatte køn. Et navn, der svarer til deres biologiske køn, er således ikke i strid med deres kønsidentitet, men alene i strid med deres trang til at illudere som det modsatte køn. Hensynet til transvestitter synes således efter udvalgets opfattelse at måtte anses som mindre tungtvejende end hensynet til transseksuelle personer.